Sr. No. 100459

C

Paper – I
(Aptitude Test)

Maximum Marks : 150	Time : 9:30 am to 12:00 Noon

English	30 Marks
Punjabi	30 Marks
Teaching	30 Marks
General Knowledge/Current Affairs	30 Marks
Mental Aptitude	30 Marks

Name : ____________________

____
(Signature of the Candidate)

Roll No. (In Figures) ____________________

Roll No. (In Words) ____________________

: INSTRUCTIONS :

1. Paper – I (Aptitude Test) consists of five sections i.e. English, Punjabi, Teaching, General Knowledge/Current Affairs and Mental Aptitude.
2. All questions in the Test are **multiple choice questions.**
3. Each question carries **one mark**, with **four** alternatives out of which one answer is **correct.**
4. There will be **no negative** marking.
5. Use only **BLUE/BLACK Ball Point Pen** to darken the appropriate oval.
6. Mark your response only at the appropriate space against the number corresponding to the question while answering on the **OMR Response Sheet.**
7. Marking more than one response shall be treated as **wrong response.**
8. Mark your response by **completely darkening** the relevant oval. The Mark should be dark and the oval should be completely filled.
9. Use of calculator, Mobile is strictly prohibited and use of these shall lead to disqualification.
10. The candidate **MUST remove the last Carbon copy (Candidate's copy) of OMR after completion of Test.**
11. The question paper will be both in **English & Punjabi.** In case of any doubt, English version will be taken as final.

ENGLISH

Fill in the blank with appropriate preposition (Q. 1-4) :

1. He was in a hurry and just glanced ________ the letter.
   (a) over
   (b) at
   (c) through
   (d) upon

2. The superstitious persons believe in many rituals toward________evils.
   (a) against
   (b) off
   (c) of
   (d) out

3. There is no limit ________ the wants of man.
   (a) to
   (b) for
   (c) in
   (d) of

4. Cold climate is conducive ________ working conditions of man.
   (a) for
   (b) on
   (c) upon
   (d) to

Fill in the blanks with appropriate verbs (Q. 5-8) :

5. The bridge ________ up by the terrorists only last week.
   (a) blowed
   (b) was blowed
   (c) was blown
   (d) was blewed

6. We observed that the thief ________.
   (a) chased
   (b) was being chased
   (c) was chasing
   (d) had been chasing

7. Never ________ that he would treat me shabbily.
   (a) did I dream
   (b) I dreamed
   (c) had I dreamed
   (d) have I dreamed

8. Please see that the patient ________.
   (a) does not disturb
   (b) is not disturbed
   (c) was not disturbed
   (d) has not been disturbed

Complete the sentences by choosing from the alternatives given below each sentence (Q. 9-12) :

9. A politician's speech must be read ________ the lines; it may have a double________.
   (a) behind; edge
   (b) between; meaning
   (c) among; ends
   (d) beyond; face

10. There is no glory in war ________ the blood it ________
    (a) considering; sheds
    (b) comparing; spills
    (c) worth; costs
    (d) thinking; demands

11. He lives in the world of ________ .
    (a) delusions
    (b) conclusions
    (c) allusions
    (d) illusions

12. In one election after another, officers have been guilty of serious ________ of duty.

(a) lapses (b) carelessness
(c) dereliction (d) abandoning

Choose the correct meaning of the underlined idiomatic phrase (Q. 13-15) :

13. The boy turned a <u>deaf ear</u> to the pleadings of all his well-wishers.

(a) listened carefully (b) was deadly opposed
(c) posed indifference (d) did not pay any attention

14. At a party, he is always in <u>high spirits</u>.

(a) talkative (b) cheerful
(c) drunk (d) uncontrollable

15. There is <u>no love lost</u> between the two neighbours.

(a) a close friendship (b) intense dislike
(c) a love-hate relationship (d) cool indifference

Choose the word which is nearest in meaning to the underlined words given below (Q. 16-20) :

16. <u>Percolate</u>

(a) closing (b) seep
(c) perilour (d) deem

17. <u>Diabolical</u>

(a) fiendish (b) contemptible
(c) burlesque (d) approving

18. <u>Intrepid</u>

(a) brave (b) supportive
(c) favourite (d) trembling

19. <u>Sporadic</u>

(a) regular (b) congealed
(c) expensive (d) intermittent

20. <u>Loath</u>

(a) hate (b) dislike
(c) reluctant (d) willing

Choose the word which is opposite in meaning to the underlined words given below (Q. 21-25) :

21. <u>Maverick</u>

(a) abnormal (b) individualist
(c) pluralist (d) conformist

22. <u>Repellent</u>
   (a) demanding (b) inviting
   (c) disgraceful (d) entailing

23. <u>Fidelity</u>
   (a) allegiance (b) accuracy
   (c) disloyalty (d) strictness

24. <u>Hazardous</u>
   (a) safe (b) perilous
   (c) dicey (d) dodgy

25. <u>Surface</u>
   (a) dive (b) rise
   (c) outpour (d) emerge

Choose the sentence which is correct (Q. **26-28**) :

26. (a) A series of incidents have taken place.
   (b) It is a five-men committee.
   (c) From which train did you come ?
   (d) This pronunciation is peculiar to Bengalis.

27. (a) He is wiser than brave.
   (b) February has less days than January.
   (c) He takes no less than two litres of milk everyday.
   (d) It is the most unique piece.

28. (a) I was asked to stop writing. (b) She denied to go with me.
   (c) My hairs stood on end. (d) I am reading this novel for four days.

Choose the wrong sentence from the choices given for each question (Q. **29& 30**) :

29. (a) Copy it word by word.
   (b) She is out of doors.
   (c) She prides herself on her wealth and beauty.
   (d) The dirty old man was repugnant to me.

30. (a) The dacoits robbed my belongings.
   (b) The first two pages of this book are torn.
   (c) He came to us every third day.
   (d) He atoned for his sins by giving alms to the poor.

PUNJABI

31. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹੜਾ ਅਗੇਤਰ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ ?
ਮਾਣ, ਜੀਵਨ, ਵਿਸ਼ਵਾਸ

(a) ਨਿਰ
(b) ਸਵੈ
(c) ਬੇ
(d) ਅਪ

32. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਅਗੇਤਰ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ :
ਗਣਿਤ, ਸੁਣਿਆ, ਬਣ, ਪੜ੍ਹ

(a) ਉਪ
(b) ਨਿਸ਼
(c) ਅਣ
(d) ਅੱਧ

33. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਲਈ ਕਿਹੜਾ ਪਛੇਤਰ ਸਹੀ ਹੈ ?
ਝਗੜਾ, ਕਿਰਪਾ, ਦਇਆ

(a) ਜਨਕ
(b) ਲੂ
(c) ਆਈ
(d) ਤਾ

34. ਅਖਾਣ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੋ :
ਜਾਂਦੇ ਚੋਰ ਦੀ ______ ਹੀ ਸਹੀ ।

(a) ਸੋਟੀ
(b) ਰੋਟੀ
(c) ਲੰਗੋਟੀ
(d) ਛੰਨਾ

35. ਠੀਕ ਸ਼ਬਦ ਚੁਣਕੇ ਅਖਾਣ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੋ :
ਜਾਂ ਵਾਹ ਪਿਆ ਜਾਣੀਏ ਜਾਂ ______ ਪਿਆ ਜਾਣੀਏ ।

(a) ਰਸਤਾ
(b) ਰਾਹ
(c) ਰਿਸ਼ਤਾ
(d) ਹਿੱਸਾ

36. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਲਿਖੇ ਗਏ ਹਨ, ਠੀਕ ਜੁੱਟ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰੋ :

(a) ਮਿੱਟੀ ਪਲੀਤ – ਬੇ ਇਜ਼ਤੀ
(b) ਕਸੂਰਵਾਰ – ਦੋਸ਼ ਰਹਿਤ
(c) ਨਿਰੋਲ – ਮਜ਼ਬੂਤ
(d) ਹੁਲੱੜ ਬਾਜੀ – ਸ਼ਰਾਰਤ

37. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਾਕਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਵਾਕ ਪੁਆਧੀ ਉਪਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਹੈ ?

(a) ਮੈਂ ਕੱਲ ਸ਼ਹਿਰ ਗਿਆ ਸੀ ।
(b) ਮੈਂ ਘਰ ਗਿਆ ਸਾਂ ।
(c) ਮੈਂ ਉਦੋਂ ਹੀ ਸ਼ਹਿਰ ਤੇ ਆ ਗਿਆ ਤੀ ।
(d) ਮੈਂ ਸਕੂਲ ਜਾਵਾਂਗਾ ।

38. ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਉਪਭਾਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੈ:
(a) ਮਾਝੀ
(b) ਪੁਆਧੀ
(c) ਮਲਵਈ
(d) ਦੇਵਨਾਗਰੀ

39. ਕਿਸ ਗੁੱਟ ਦੇ ਸ਼ਬਦ-ਜੋੜ ਸਹੀ ਹਨ:
(a) ਬਘਆੜ/ਬਘਆੜੀ
(b) ਤਿੱਤਰ/ਤਿੱਤਰੀ
(c) ਝਿਉਰ/ਝਿਉਰੀ
(d) ਘੁਮਆਰ/ਘੁਮਆਰੀ

40. ਸਹੀ ਸ਼ਬਦ-ਜੋੜ ਵਾਲਾ ਸ਼ਬਦ ਹੈ:
(a) ਸਮਸਯਾ
(b) ਪਤਿਉਰਾ
(c) ਕਮੋਜ਼ੋਰੀ
(d) ਭਣਵਾਈਆ

41. ਕਿਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਸ਼ਬਦ-ਜੋੜ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ?
(a) ਨਿਰੋਲ
(b) ਭੁੱਖਾ
(c) ਨਨਾਣ
(d) ਜ਼ਹਰ

42. ਕਿਸ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅੱਗੇ ਲਿਖੇ ਅਰਥ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹਨ?
(a) ਤਜ਼ਰਬਾ-ਕਲਾ
(b) ਕਸੂਰਵਾਰ-ਦੋਸ਼ੀ
(c) ਬਦਚਲਨੀ-ਬੁਰਾ ਚਾਲ ਚਲਨ
(d) ਢਿੱਡਲ-ਵੱਡੇ ਢਿੱਡ ਵਾਲਾ

43. ਕਿਸ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਸ਼ਬਦ-ਜੋੜ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹਨ?
(a) ਮਿੱਟੀ
(b) ਦਿਉਰ
(c) ਮਹਿਗਾ
(d) ਵਿੱਦਿਆ

44. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਵਿਅਜੰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ?
(a) ੲ
(b) ਕ
(c) ਲ
(d) ਬ

45. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਵਿਅੰਜਨ ਹੈ:
(a) ਅ
(b) ਲ
(c) ੳ
(d) ੲ

46. ਠੀਕ ਸ਼ਬਦ ਚੁਣਕੇ ਵਾਕ ਪੂਰਾ ਕਰੋ :
ਸਿਆਣਿਆ ਦਾ ਕਥਨ ਹੈ ਕਿ _______ ਵਿਅਰਥ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ ।
(a) ਧੰਨ
(b) ਦੌਲਤ
(c) ਮਿਹਨਤ
(d) ਸਮਾਂ

47. ਠੀਕ ਸ਼ਬਦ ਚੁਣਕੇ ਵਾਕ ਪੂਰਾ ਕਰੋ :
ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਹਿੰਗਾਈ _______ ਦਿੱਤਾ ।
(a) ਪਾਣੀ
(b) ਕੀਮਤ
(c) ਮੁੱਲ
(d) ਭੱਤਾ

48. ਠੀਕ ਪੜਨਾਂਵ ਨਾਲ ਵਾਕ ਪੂਰਾ ਕਰੋ :
ਇਹ ਮੇਰੀ ਕਿਤਾਬ ਹੈ ਤੇ _______ ਤੇਰੀ ।
(a) ਇਹ
(b) ਔਹ
(c) ਕਿਹੜੀ
(d) ਜਿਹੜੀ

49. ਵਾਕ ਪੂਰਾ ਕਰੋ :
ਘੁਮਿਆਰ ਧੁੱਪ ਮੰਗਦਾ ਹੈ ਪਰ ਕਿਸਾਨ _______ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ।
(a) ਹਨੇਰੀ
(b) ਪਾਣੀ
(c) ਸੋਕਾ
(d) ਵਰਖਾ

50. ਠੀਕ ਸੰਬਧਕ ਲਾ ਕੇ ਵਾਕ ਪੂਰਾ ਕਰੋ :
ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਰੋਹਿਤ _______ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ।
(a) ਦਾ
(b) ਦੇ
(c) ਦੀ
(d) ਨੂੰ

51. ਪੁਲਿੰਗ-ਇਸਤਰੀਲਿੰਗ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਜੁੱਟ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ?
(a) ਸੰਤ/ਸੰਤਣੀ
(b) ਰਾਜਪੁੱਤਰ/ਰਾਣੀ
(c) ਲੜਕਾ/ਲੜਕੀ
(d) ਪਹਾੜ/ਪਹਾੜੀ

52. ਨਾਂਵ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕਿਹੜੇ ਜੁੱਟ ਦੀ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ?
(a) ਭੁੱਖ : ਭੁੱਖਾ
(b) ਝੂਠ : ਝੂਠਾ
(c) ਸੱਚ : ਸੱਚਾਈ
(d) ਆਲਸ : ਆਲਸੀ

53. ਠੀਕ ਕਿਰਿਆ ਨਾਲ ਵਾਕ ਪੂਰਾ ਕਰੋ :
ਕੀ ਉਹ ਅੱਜ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ _______ ਹੈ ।
(a) ਹੋ ਗਿਆ
(b) ਆਉਣਾ
(c) ਗਿਆ ਹੈ
(d) ਚਲਾ ਗਿਆ

54. ਇਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਵਿਪਰੀਤ ਅਰਥਾਂ ਵਾਲਾ ਜੁੱਟ ਹੈ :

(a) ਦੁੱਧ/ਲੱਸੀ
(b) ਚਿੱਟਾ/ਕਾਲਾ
(c) ਚਿੱਟਾ/ਹਰਾ
(d) ਸਿਆਣਾ/ਅਨਜਾਣ

55. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਾਕ ਵਿਚ ਮੁਹਾਵਰਾ ਪੂਰਾ ਕਰੋ :

ਗਗਨ ਨੇ ਆਪਣਾ ਮਤਲਬ ਪੂਰਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤ ਤੋਂ ਅੱਖਾਂ _______ ਲਈਆਂ ।

(a) ਚੁਰਾ
(b) ਉਚੱਾ
(c) ਘੁਮਾ
(d) ਫੇਰ

56. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਾਕ ਵਿਚ ਮੁਹਾਵਰਾ ਪੂਰਾ ਕਰੋ:

ਸੁਦੀਪ ਨੇ ਐਡੀ ਸੋਹਣੀ ਨੌਕਰੀ ਛੱਡ ਕੇ ਆਪਣੇ ਪੈਰੀ ਆਪ _______ ਮਾਰ ਲਿਆ ।

(a) ਚਾਕੂ
(b) ਗੰਡਾਸਾ
(c) ਛੁਰੀ
(d) ਕੁਹਾੜਾ

57. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਾਕ ਵਿਚ ਮੁਹਾਵਰਾ ਪੂਰਾ ਕਰਕੇ ਵਾਕ ਪੂਰਾ ਕਰੋ :

ਉਹਦੇ ਪਿਉ ਨੂੰ ਪੁਤੱਰ ਦੇ ਐਬ ਨਹੀਂ ਦਿਸਦੇ ਉਸਨੇ ਅੱਖਾਂ ਤੇ _______ ਬੰਨ੍ਹੀ ਹੋਈ ਹੈ ।

(a) ਰੁਮਾਲ
(b) ਗਿੱਲੀ ਪੱਟੀ
(c) ਪੱਟੀ
(d) ਕਪੜਾ

58. ਵਾਕ ਪੂਰਾ ਕਰੋ:

ਪ੍ਰੇਮ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਕੋਈ _______ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ।

(a) ਸਿਰ ਪੈਰ
(b) ਸਿਰ ਤੇ ਜੂੰ
(c) ਸਿਰ ਧੜ
(d) ਸਿਰ ਹੱਥ

59. ਵਾਕ ਪੂਰਾ ਕਰੋ :

ਸਿਮਰਨ ਨਵੇਂ ਕਪੜੇ ਲੈਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ _______ ਪੈ ਗਈ ।

(a) ਹੱਥ ਪੈਰ ਮਾਰ ਕੇ
(b) ਹੱਥਾਂ ਨੂੰ ਮਹਿੰਦੀ ਲਾ ਕੇ
(c) ਹੱਥ ਮੱਲ ਕੇ
(d) ਹੱਥ ਧੋ ਕੇ

60. ਵਾਕ ਪੂਰਾ ਕਰੋ :

ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਅੱਗ ਦੇ _______ ਵਿਕ ਰਹੀ ਹੈ ਗਰੀਬ ਲੋਕ ਕੀ ਕਰਨ ?

(a) ਮੁੱਲ
(b) ਭਾਅ
(c) ਕੀਮਤ
(d) ਵਾਂਗੂ

TEACHING

61. Which of the following is the last level of cognition according to Bloom's Taxonomy ?
(a) Evaluation
(b) Analysis
(c) Comprehension
(d) Application
ਬਲੂਮ ਟੈਕਸਾਨੋਮੀ ਅਨੁਸਾਰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸਹਿਜ ਗਿਆਨ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਹੇਠਲਾ ਪੱਧਰ ਹੈ
(a) ਮੁਲਾਂਕਣ
(b) ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ
(c) ਕੰਪਰੀਹੈਂਸ਼ਨ
(d) ਵਿਵਹਾਰ

62. Which of the following research gives immediate solution to the immediate problem ?
(a) Fundamental research
(b) Applied research
(c) Descriptive research
(d) Action research
ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਖੋਜ ਤਤਕਾਲੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਤਤਕਾਲੀ ਹੱਲ ਦਿੰਦੀ ਹੈ
(a) ਮੌਲਿਕ ਖੋਜ
(b) ਵਿਹਾਰਕ ਖੋਜ
(c) ਵਰਣਨਾਤਮਕ ਖੋਜ
(d) ਅਮਲੀ ਖੋਜ

63. What is MLL approach ?
(a) Maximum Level of Learning
(b) Minimum Level of Learning
(c) Minimum Level of Listening
(d) Maximum Level of Listening
MLL ਪਹੁੰਚ ਕੀ ਹੈ
(a) ਅਧਿਐਨ ਦਾ ਉਚੱਤਮ ਪੱਧਰ
(b) ਅਧਿਐਨ ਦਾ ਨਿਊਨਤਮ ਪੱਧਰ
(c) ਸੁਣਨ ਦਾ ਨਿਊਨਤਮ ਪੱਧਰ
(d) ਸੁਣਨ ਦਾ ਉਚਤਮ ਪੱਧਰ

64. Learning, in which each individual contribute their particular expertise to a shared learning history, is often called as _________.
(a) Co-operative learning
(b) Inter-disciplinary learning
(c) Distributed learning
(d) Experiential learning
ਸਿੱਖਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਹਾਰਤ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਵੰਡਵੀਂ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਕਸਰ ___________ ਕਹਾਉਂਦੀ ਹੈ ।
(a) ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਿੱਖਿਆ
(b) ਅੰਤਰ-ਵਿਸ਼ਾ ਖੇਤਰ ਸਿੱਖਿਆ
(c) ਵਿਭਾਜਿਤ ਸਿੱਖਿਆ
(d) ਪ੍ਰਯੋਗਾਤਮਕ ਸਿੱਖਿਆ

65. What is the role of the teacher according to the Constructivist perspective ?
(a) Role of an advisor
(b) Role of classroom manager
(c) Role of a friend
(d) Role of a facilitator
ਰਚਨਾਤਮਕ ਅਵਲੋਕਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਧਿਆਪਕ ਦੀ ਕੀ ਭੂਮਿਕਾ ਹੈ?
(a) ਇਕ ਸਲਾਹਕਾਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ
(b) ਜਮਾਤ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ
(c) ਇੱਕ ਮਿੱਤਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ
(d) ਇੱਕ ਸਹੂਲਤ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ

66. At which level of teaching an idea can be critically examined ?
(a) Knowledge Level
(b) Understanding Level
(c) Reflective Level
(d) Application Level
ਅਧਿਆਪਨ ਦੇ ਕਿਸ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਅਲੋਚਨਾਤਮਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?
(a) ਗਿਆਨ ਦੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ
(b) ਸਮਝ ਦੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ
(c) ਸਮੀਖਿਅਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ
(d) ਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ

67. Self regulatory knowledge includes elements of __________.

(a) Formal Knowledge (b) Informal Knowledge

(c) Impressionistic Knowledge (d) All of the above

ਸਵੈ-ਵਿਵਸਥਿਤ ਗਿਆਨ ਵਿੱਚ _________ ਦੇ ਤੱਤ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ

(a) ਉਪਚਾਰਕ ਗਿਆਨ (b) ਅਣਉਪਚਾਰਕ ਗਿਆਨ

(c) ਪ੍ਰਭਾਵਵਾਦੀ ਗਿਆਨ (d) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ

68. Discussion in the class will be more effective if the teacher _________.

(a) participate enthusiastically

(b) informed the students about the topic in advance

(c) write the topic of the discussion on the blackboard

(d) does not introduce the topic to the students in advance

ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਵਧੇਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਅਧਿਅਪਕ _________

(a) ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ

(b) ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇ ਬਾਰੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

(c) ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਨੂੰ ਬਲੈਕ-ਬੋਰਡ ਤੇ ਲਿਖਦਾ ਹੈ

(d) ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਹੈ

69. Maxim, according to which the children should be taught about which the children already have some knowledge is known as ________.

(a) proceeds from whole to part

(b) proceeds from particular to general

(c) proceeds from known to unknown

(d) proceeds from analysis to synthesis

ਮੈਕਸਿਮ, ਜਿਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਬਾਰੇ ਪੜਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਕੁਝ ਗਿਆਨ ਹੈ, _____ ਕਹਾਉਂਦਾ ਹੈ

(a) ਸਮੁੱਚੇ ਤੋਂ ਥੋੜੇ ਵੱਲ ਵੱਧਣਾ (b) ਵਿਸ਼ੇਸ ਤੋਂ ਸਧਾਰਨ ਵੱਲ ਵੱਧਣਾ

(c) ਪਰੀਚਿਤ ਤੋਂ ਅਪਰਿਚਿਤ ਵੱਲ ਵੱਧਣਾ (d) ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਤੇ ਸੰਸਲੇਸ਼ਣ ਵੱਲ ਵੱਧਣਾ

70. When a teacher uses gestures, or some other behavior to reinforce students' learning, he/she uses ___________.

(a) Positive verbal reinforcement (b) Negative Non-verbal reinforcement

(c) Negative verbal reinforcement (d) Positive Non-verbal reinforcement

ਜਦੋਂ ਅਧਿਆਪਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਉਤਸਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਕੇਤਾਂ ਜਾਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਵਿਵਹਾਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ________ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ।

(a) ਧਨਾਤਮਕ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਉਤਸਾਹ (b) ਰਿਣਾਤਮਕ ਗੈਰ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਉਤਸਾਹ

(c) ਰਿਣਾਤਮਕ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਉਤਸਾਹ (d) ਧਨਾਤਮਕ ਗੈਰ-ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਉਹਸਾਹ

71. Which of the following is not the objective of the Programmed Instruction ?
(a) To complete the syllabus as early as possible
(b) To help the students to learn by doing
(c) To help the students to learn at his own pace
(d) To help the students to study by himself
ਹੇਠਾਂ ਦਿਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਯੋਜਨਾਬੰਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ?
(a) ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਜਲਦੀ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ
(b) ਵਿਦਿਆਰਥੀਆ ਨੂੰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਿੱਖਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੀ
(c) ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਆਪਣੀ ਗਤੀ 'ਤੇ ਸਿੱਖਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੀ
(d) ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪ ਪੜ੍ਹਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੀ

72. The review that involves both the teacher and the pupil is called _________.
(a) The daily lesson review
(b) Topical review
(c) Unit plan review
(d) Co-operative review
ਨਿਰੀਖਣ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੋਵੇਂ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਕਹਾਉਂਦਾ ਹੈ
(a) ਰੋਜਾਨਾ ਪਾਠ ਨਿਰੀਖਣ
(b) ਸਥਾਨਕ ਵਿਸ਼ੇ ਸੰਬੰਧੀ ਨਿਰੀਖਣ
(c) ਇਕਾਈ ਯੋਜਨਾ ਨਿਰੀਖਣ
(d) ਸਹਿਕਾਰੀ ਨਿਰੀਖਣ

73. The concept that developed from the first experiences with things or event from the environment is termed as _________.
(a) Formal Operational concept
(b) Concrete Operational concept
(c) Pre-operational concept
(d) None of the above
ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿੱਚੋਂ ਵਸਤੂਆਂ ਜਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨਾਲ ਪਹਿਲੇ ਅਨੁਭਵਾਂ ਤੋਂ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋਈ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ _______ ਕਿਹਾ ਜਾਦਾ ਹੈ ।
(a) ਵਿਵਹਾਰਕ ਅਮਲੀ ਧਾਰਨਾ
(b) ਠੋਸ ਅਮਲੀ ਧਾਰਨਾ
(c) ਪੂਰਵ-ਅਮਲ ਧਾਰਨਾ
(d) ਉਪਰੋਕਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

74. The question that leads to expected answer is known as _____________.
(a) Narrow question
(b) Broad question
(c) Closed question
(d) Convergent question
ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜਿਸ ਦਾ ਸੰਭਾਵਤ ਉੱਤਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਕਹਾਉਂਦਾ ਹੈ
(a) ਸੰਕੁਚਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ
(b) ਵਿਸ਼ਾਲ ਪ੍ਰਸ਼ਨ
(c) ਬੰਦ ਪ੍ਰਸ਼ਨ
(d) ਕੇਂਦਰਮੁਖੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

75. The process of Imagination is best supported by ___________.
(a) Sharing stories, explanation and descriptions
(b) Opening access to distant practices through excursions, visiting, talking and observing
(c) Empathizing
(d) Documenting historical developments
ਕਲਪਨਾ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ _________ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।
(a) ਕਹਾਣੀਆਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕਰਨ, ਵਿਆਖਿਆ ਅਤੇ ਬਿਰਤਾਂਤ ਕਰਨ
(b) ਸੈਰ ਸਪਾਟਾ, ਮੁਆਇਨੇ, ਗੱਲ ਬਾਤ ਅਤੇ ਪੜਚੋਲ ਦੁਆਰਾ ਦੂਰਵਰਤੀ ਅਭਿਆਸਾਂ ਨੂੰ ਪੰਹੁਚ ਕਰਨ
(c) ਤਾਕੀਦ ਕਰਨ
(d) ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਿਕਾਸਾਂ ਨੂੰ ਦਾਤਾਵੇਜੀ ਰੂਪ ਦੇਣ

76. Which of the following is not the characteristic of High order thinking skills?
   (a) It encourages students to integrate school knowledge and the knowledge they acquire outside school.
   (b) It empowers the students with skills that help them to evaluate and negotiate complex situation.
   (c) It helps the students in rote-playing.
   (d) It develops students' creativity to take hold of opportunities presented by the increasingly varied local and global economic contexts.

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋ ਕਿਹੜੀ ਉੱਚ ਕ੍ਰਮ ਸੋਚ ਨਿਪੁੰਨਤਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ?
   (a) ਇਹ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਕੂਲੀ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਉਸ ਗਿਆਨ ਜੋ ਉਹ ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਬਾਹਰੋਂ ਅਰਜਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਨੂੰ ਸਮੁਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸਾਹਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ।
   (b) ਇਹ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਨਿਪੁੰਨਤਾਵਾ ਨਾਲ ਸਮਰੱਥ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਜਟਿਲ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਨਜਿਠਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ।
   (c) ਇਹ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦੀ ਹੈ
   (d) ਇਹ ਵਿਭਿੰਨ ਸਥਾਨਕ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ-ਵਿਆਪਕ ਆਰਥਕ ਸੰਦਰਭਾਂ ਦਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੌਕਿਆਂ ਤੇ ਪਕੜ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੀ ਰਚਨਾਤਮਕਤਾ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰਦੀ ਹੈ ।

77. Contextualization means __________.
   (a) To make education relevant to local contexts
   (b) Focus on educational reforms.
   (c) Experiences of the students.
   (d) Reading contexts of every topic

ਪ੍ਰਸੰਗੀਕਰਨ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ __________
   (a) ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਸਥਾਨਕ ਪ੍ਰਸੰਗਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਬਣਾਉਣਾ
   (b) ਸਿੱਖਿਅਕ ਸੁਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਕਰਨਾ
   (c) ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੇ ਅਨੁਭਵ
   (d) ਹਰੇਕ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਸੰਦਰਭਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ

78. To help the student to deal with the complexity and ambiguity of the content and context of knowledge, teacher should ________.
   (a) Manage the classroom properly.
   (b) Allow students to disagree with each other while facilitating reflection on why they disagree.
   (c) Introduce group discussion in the classroom.
   (d) Provide notes of the each topic in a simple language.

ਗਿਆਨ ਦੀ ਵਿਸ਼ਾ ਸਮਗਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਦੀ ਜਟਿਲਤਾ ਅਤੇ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਨਾਲ ਨਜਿਠਣ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਧਿਆਪਕ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ __________
   (a) ਜਮਾਤ ਦਾ ਠੀਕ ਢੰਗ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ
   (b) ਉਹ ਅਸਹਿਮਤ ਕਿਉਂ ਹਨ ਉਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਹੂਲਤ ਦਿੰਦਿਆਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਤੋਂ ਅਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣਾ
   (c) ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਸਮੂਹ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰਾਉਣਾ
   (d) ਹਰੇਕ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਸਰਲ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਨੋਟਸ ਦੇਣੇ

79. Kelly & Kelly demonstrated that a continued and continuing learning in terms of Pedagogy includes________.
(i) Curriculum & Subject knowledge
(ii) Whole school issues
(iii) Barriers to children's learning and how they might be overcome
(iv) Cultural knowledge
(a) (i) & (ii)
(b) (i) & (iii)
(c) (i) & (iv)
(d) All the above

ਕੈਲੀ & ਕੈਲੀ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਐਨ ਵਿਧੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਰੰਤਰ ਅਤੇ ਸਿਲਸਿਲੇਵਾਰ ਅਧਿਐਨ ਵਿੱਚ __________ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ।
(i) ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਾ ਗਿਆਨ
(ii) ਸਕੂਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦੇ
(iii) ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਸਿੱਖਣ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾ ਤੋ ਕਿਵੇ ਉਤਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
(iv) ਸਭਿਆਚਰਾਕ ਗਿਆਨ
(a) (i) ਅਤੇ (ii)
(b) (i) ਅਤੇ (iii)
(c) (i) ਅਤੇ (iv)
(d) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ

80. To transmit relevant, identifiable and dynamic knowledge in the classroom, which of the following method is most suitable ?
(a) Discussion method
(b) Project method
(c) Story telling method
(d) Question-answer method

ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਅਨੁਰੂਪ, ਸਮਝਣਯੋਗ, ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਗਿਆਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਵਿਧੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਢੁਕਵੀਂ ਹੈ ?
(a) ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਵਿਧੀ
(b) ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿਧੀ
(c) ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਾਉਣ ਦੀ ਵਿਧੀ
(d) ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਉੱਤਰ ਵਿਧੀ

81. Ability to retain means ____________.
(a) Understanding
(b) Knowing
(c) Explaining
(d) Narrating

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ____________
(a) ਸਮਝ
(b) ਸੂਝਵਾਨ
(c) ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨਾ
(d) ਵਰਣਨ ਕਰਨਾ

82. Teacher's assessment of student knowledge needs to __________.
(a) be objective
(b) be based on psychology of the students
(c) move from evaluation of simple tasks to more complex level
(d) in written form at every stage.

ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਗਿਆਨ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ____________
(a) ਵਸਤੂਪੂਰਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
(b) ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
(c) ਸਧਾਰਨ ਕੰਮਾ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤੋ ਜਟਿਲ ਪੱਧਰ ਵੱਲ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
(d) ਹਰ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

83. The content of student work must be judged on whether students ________.

(a) are writing the sentence properly
(b) have good handwriting
(c) are developing their skills of reasoning, analysis and synthesis
(d) have good command on the grammar

ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਵਿਸ਼ਾ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਜਰੂਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ________

(a) ਵਾਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਿਖ ਰਹੇ ਹਨ
(b) ਲਿਖਾਈ ਚੰਗੀ ਹੈ
(c) ਆਪਣੀਆਂ ਤਰਕ, ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਅਤੇ ਸੰਸਲੇਸ਼ਣ ਦੀ ਨਿਪੁੰਨਤਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ
(d) ਵਿਆਰਕਣ ਉੱਤੇ ਚੰਗੀ ਪਕੜ ਹੈ

84. "What is a three sided figure?" is the example of ________.

(a) Explanatory question
(b) Reasoning question
(c) Recapitulatory question
(d) Developing question

"ਇੱਕ ਤਿੰਨ-ਭੁਜੀ ਆਕ੍ਰਿਤੀ ਕੀ ਹੈ" ________ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਹੈ

(a) ਵਿਅਖਿਆਤਮਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ
(b) ਤਰਕਪੂਰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ
(c) ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆਤਮਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ
(d) ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

85. Lesson plan helps in ________.

(a) the removal of difficulties likely to arise during teaching
(b) removal of personal problems of the students while teaching
(c) the achievement of good scores
(d) the completion of homework

ਪਾਠ ਯੋਜਨਾ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦੀ ਹੈ

(a) ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਦੌਰਾਨ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਭਾਵਤ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਵਿੱਚ
(b) ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਦੌਰਾਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀਆਂ ਨਿਜੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਹਟਾਉਣ ਵਿੱਚ
(c) ਚੰਗੇ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ
(d) ਘਰ ਦਾ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ

86. Which method will be most suitable to teach a large number of students ?

(a) Role playing
(b) Debate method
(c) Discussion method
(d) Lecture method

ਜਿਆਦਾ ਗਿਣਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹੜੀ ਵਿਧੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਢੁੱਕਵੀ ਹੋਵੇਗੀ

(a) ਭੂਮਿਕਾ ਅਭਿਨੈ ਵਿਧੀ
(b) ਤਰਕ-ਵਿਤਰਕ ਵਿਧੀ
(c) ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਵਿਧੀ
(d) ਲੈਕਚਰ ਵਿਧੀ

87. Choose the incorrect :

Essay type test helps to ________.

(a) Induce good study habits in the pupils

(b) Encourage guess work to large extent

(c) Develop the power of originality of thought

(d) Organize ideas effectively

ਗਲਤ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ

ਨਿਬੰਧ ਰੂਪੀ ਟੈਸਟ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ________

(a) ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੜਾਈ ਦੀ ਚੰਗੀ ਆਦਤ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ

(b) ਅਨੁਮਾਨਤ ਕੰਮ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਉਤਸਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ

(c) ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਮੌਲਿਕਤਾ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨ ਲਈ

(d) ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੰਗਠਿਤ ਕਰਨ ਲਈ

88. Which teaching model brought the student into the scientific process and help to collect and analysis the data, check out hypotheses and theories ?

(a) Concept attainment model
(b) Picture word inductive model
(c) Mnemonics
(d) Scientific Inquiry

ਕਿਸ ਸਿੱਖਿਆ ਮਾਡਲ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਵਿਗਿਆਨਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨ, ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਮਾਨਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਹੈ?

(a) ਸੰਕਲਪ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਮਾਡਲ
(b) ਤਸਵੀਰ-ਸ਼ਬਦ ਆਗਮਨਾਤਮਕ ਮਾਡਲ
(c) ਨਿਮੋਨਿਕਸ
(d) ਵਿਗਿਆਨਕ ਜਾਂਚ

89. Reciprocal teaching was designed specifically to teach ________.

(a) Communication skills
(b) Listening and reading comprehension
(c) Writing skills
(d) Skill of Explanation

ਦੁਤਰਫਾ ਅਧਿਆਪਨ ਦੀ ਰਚਨਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿਚ ________ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ

(a) ਸੰਚਾਰ ਨਿਪੁੰਨਤਾਵਾਂ
(b) ਕੰਪਰੀਹੈਂਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੁਨਣਾ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਨਾ
(c) ਲਿਖਣ ਦੀ ਨਿਪੁੰਨਤਾ
(d) ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਨਿਪੁੰਨਤਾ

90. Who invented the term *Zone of Proximal Development* to capture the problem of understanding the students' level of development ?

(a) Jean Piaget
(b) Edward Lee Ted Thorndike
(c) Lev Semyonovich Vygotsky
(d) Erick Erickson

ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਥਨ 'ਜੋਨ ਆਫ ਪ੍ਰਾਕਸੀਮਲ ਡਵੈਲਪਮੈਂਟ' ਦੀ ਖੋਜ ਕਿਸਨੇ ਕੀਤੀ ਸੀ ?

(a) ਜੀਨ ਪੈਗਟ
(b) ਐਡਵਰਡ ਲੀ ਟੈਡ ਥੋਰਨਡੀਕ
(c) ਲੇਵ ਸੈਮਿਉਨਵਿਕ ਵਿਗਰਸਕਾਈ
(d) ਐਰਿਕ ਐਰਿਕਸਨ

GENERAL KNOWLEDGE / CURRENT AFFAIRS

91. What does GM in GM crops stand for ?
   (a) Genetically modified
   (b) Globally marketed
   (c) Genetically modernized
   (d) Globally modernised

   GM ਫਸਲਾਂ ਵਿੱਚ GM ਤੋਂ ਭਾਵ ਹੈ
   (a) ਆਨੁਵੰਸ਼ਿਕ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ
   (b) ਵਿਸ਼ਵ-ਵਿਆਪਕ ਬਜਾਰੀਕ੍ਰਿਤ
   (c) ਆਨੁਵੰਸ਼ਿਕ ਆਧੁਨਿਕ੍ਰਿਤ
   (d) ਵਿਸ਼ਵ-ਵਿਆਪਕ ਆਧੁਨਿਕ੍ਰਿਤ

92. Which of the following is the biggest fresh water lake in India ?
   (a) Loktak Lake
   (b) Dal lake
   (c) Sukhna Lake
   (d) Wullar Lake

   ਹੇਠਾਂ ਦਿਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਤਾਜੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਝੀਲ ਹੈ
   (a) ਲੋਕਤਕ ਝੀਲ
   (b) ਡਲ ਝੀਲ
   (c) ਸੁਖਨਾ ਝੀਲ
   (d) ਵੂਲਰ ਝੀਲ

93. Where in India is the Equitorial Satellite Launch station located ?
   (a) Sriharikota
   (b) Thumba
   (c) Pokhran
   (d) Hassan

   ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਓਤੁਟਿਰਓਿਲ ਸੈਟੇਲਾਈਟ ਲਾਂਚ ਸਟੇਸ਼ਨ ਕਿੱਥੇ ਸਥਿਤ ਹੈ
   (a) ਸ੍ਰੀ ਹਰੀ ਕੋਟਾ
   (b) ਥੁੰਬਾ
   (c) ਪੋਖਰਾਨ
   (d) ਹਸਨ

94. When is the earth farthest from the sun every year ?
   (a) 4th July
   (b) 21st March
   (c) 22nd December
   (d) 3rd January

   ਧਰਤੀ ਹਰ ਸਾਲ ਸੂਰਜ ਨਾਲੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਦੂਰ ਕਦੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ?
   (a) 4 ਜੁਲਈ
   (b) 21 ਮਾਰਚ
   (c) 22 ਦਿਸੰਬਰ
   (d) 3 ਜਨਵਰੀ

95. Dandiya is a popular dance of
   (a) Maharashtra
   (b) Gujarat
   (c) Rajasthan
   (d) Madhya Pradesh

   ਡਾਂਡੀਆ ਕਿੱਥੇ ਦਾ ਮਸ਼ਹੂਰ ਨਾਚ ਹੈ
   (a) ਮਹਾਰਾਸਟਰ ਦਾ
   (b) ਗੁਜਰਾਤ ਦਾ
   (c) ਰਾਜਸਥਾਨ ਦਾ
   (d) ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ ਦਾ

96. The Rath Yatra at Puri is celebrated in honour of which Hindu deity ?
   (a) Jagannath
   (b) Siddhi Vinayak
   (c) Venkateswara
   (d) Mahavir

   ਪੁਰੀ ਵਿਖੇ ਰਥ ਯਾਤਰਾ ਕਿਸ ਹਿੰਦੂ ਦੇਵਤਾ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਵਿੱਚ ਮਨਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ।
   (a) ਜਗਨਾਥ
   (b) ਸਿੱਧੀ ਵਿਨਾਯਕ
   (c) ਵੈਂਕਟੇਸ਼ਵਰ
   (d) ਮਹਾਵੀਰ

97. Who is the current Governor of Reserve Bank of India ?
(a) Arun Jaitley (b) Montek Singh Ahluwalia
(c) Raghuram G. Rajan (d) Pranab Mukharjee
ਭਾਰਤੀ ਰਿਜਰਵ ਬੈਂਕ ਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਗਵਰਨਰ ਕੌਣ ਹੈ
(a) ਅਰੁਣ ਜੇਤਲੀ (b) ਮੋਂਟੇਕ ਸਿੰਘ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ
(c) ਰਘੂਰਾਮ ਜੀ. ਰਾਜਨ (d) ਪ੍ਰਨਬ ਮੁਖਰਜੀ

98. Which of the following is not as essential qualification for contesting election of Lok Sabha ?
(a) Citizenship of India (b) Soundness of mind
(c) Age of 25 years (d) Graduation
ਲੋਕਸਭਾ ਚੋਣ ਲੜਨ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋ ਕਿਹੜੀ ਜਰੂਰੀ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ
(a) ਭਾਰਤ ਦੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ (b) ਦਿਮਾਗ ਦੀ ਅਰੋਗਤਾ
(c) 25 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਉਮਰ (d) ਸਨਾਤਕ

99. Sir C. V. Raman got Nobel Prize in which of the following field ?
(a) Physics (b) Medicine
(c) Chemistry (d) Peace
ਸਰ ਸੀ. ਵੀ. ਰਾਮਨ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦਿਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨੋਬਲ ਇਨਾਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ
(a) ਭੌਤਿਕ ਵਿਗਿਆਨ (b) ਦਵਾਈਆਂ
(c) ਰਸਾਇਣ ਵਿਗਿਆਨ (d) ਸ਼ਾਤੀ

100. Which of the following is not a natural calamity ?
(a) Earthquake (b) Nuclear accident
(c) Tsunami (d) Flash floods
ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਇੱਕ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ?
(a) ਭੂਚਾਲ (b) ਨਿਊਕਲੀ ਘਟਨਾ
(c) ਸੁਨਾਮੀ (d) ਅਚਾਨਕ ਹੜ੍ਹ

101. Who was the first speaker of Lok Sabha ?
(a) Hukam Singh (b) B. R. Ambedkar
(c) G. V. Malvankar (d) Maulana Abul Kalam
ਲੋਕ ਸਭਾ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸਪੀਕਰ ਕੌਣ ਸੀ ?
(a) ਹੁਕਮ ਸਿੰਘ (b) ਬੀ. ਆਰ. ਅੰਬੇਦਕਰ
(c) ਜੀ. ਵੀ. ਮਲਵਾਂਕਰ (d) ਮੌਲਾਨਾ ਅਬਦੁਲ ਕਲਾਮ

102. How many bones are there in an Adults' body ?
(a) 205 (b) 204
(c) 206 (d) 207
ਇੱਕ ਬਾਲਗ ਦੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੀਆ ਹੱਡੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ
(a) 205 (b) 204
(c) 206 (d) 207

103. Who is known as the 'Waterman of India'?

(a) H. N. Bahuguna (b) S. L. Bahuguna

(c) Kailash Satyarthi (d) Rajindra Singh

'ਵਾਟਰਮੈਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ' ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸ ਨੂੰ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?

(a) ਐਚ. ਐਨ. ਬਹੁਗੁਣਾ (b) ਐਸ. ਐਲ. ਬਹੁਗੁਣਾ

(c) ਕੈਲਾਸ਼ ਸਤਿਆਰਥੀ (d) ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

104. Web pages are written using

(a) HTTP (b) FTP

(c) URL (d) HTML

ਵੈਬ ਪੇਜ ਲਿਖੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ

(a) HTTP ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਗ ਨਾਲ (b) FTP ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਗ ਨਾਲ

(c) URL ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਗ ਨਾਲ (d) HTML ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਗ ਨਾਲ

105. Which is the capital city of Arunachal Pradesh ?

(a) Guwahati (b) Itanagar

(c) Gangtok (d) Manipur

ਅਰੁਨਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਸ਼ਹਿਰ ਹੈ

(a) ਗੁਹਾਟੀ (b) ਈਟਾਨਗਰ

(c) ਗੰਗਟੋਕ (d) ਮਨੀਪੁਰ

106. An organization's introductory webpage is called its

(a) Portal (b) Blog

(c) Homepage (d) Website

ਕਿਸੇ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਆਰੰਭਿਕ ਪੇਜ ਕੀ ਕਹਾਉਂਦਾ ਹੈ

(a) ਪੋਰਟਲ (b) ਬਲਾਗ

(c) ਹੋਮ ਪੇਜ (d) ਵੈਬਸਾਈਟ

107. Who was the first person to go into space ?

(a) Yuri Gagarin (b) Lance Armstrong

(c) Neil Armstrong (d) Buzz Aldrin

ਪੁਲਾੜ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਪਹਿਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਕੌਣ ਸੀ

(a) ਯੁਰੀ ਗਾਗਰੀਨ (b) ਲਾਨਸ ਆਰਮਸਟਰਾਂਗ

(c) ਨੀਲ ਆਰਮਸਟਰਾਂਗ (d) ਬਜ਼ ਆਲਡਰਿਨ

108. Who is the Finance Minister of Punjab ?

(a) Anil Joshi (b) Arun Jaitley

(c) Parminder Singh Dhindsa (d) Bikramjit Singh Majithia

ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਕੌਣ ਹੈ ?

(a) ਅਨਿਲ ਜੋਸ਼ੀ (b) ਅਰੁਣ ਜੇਤਲੀ

(c) ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ (d) ਬਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ

109. Who among the following has not won an individual Medal in Olympics ?
(a) Leander Paes (b) Saina Nehwal
(c) K.D. Jadhav (d) Rajwardhan Singh
ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਨੇ ਓਲੰਪਿਕ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤਮਗਾ ਨਹੀਂ ਜਿੱਤਿਆ ਹੈ
(a) ਲੀਏਂਡਰ ਪੇਸ (b) ਸਾਇਨਾ ਨੇਹਵਾਲ
(c) ਕੇ. ਡੀ. ਜਾਧਵ (d) ਰਾਜਵਰਧਨ ਸਿੰਘ

110. The 2016 Olympics will be held in
(a) Beijing (b) Barcelona
(c) Rio de Janeiro (d) Athens
2016 ਉਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਕਿਥੇ ਹੋਣਗੀਆਂ
(a) ਬੀਜਿੰਗ ਵਿੱਚ (b) ਬਾਰਸੀਲੋਨਾ ਵਿੱਚ
(c) ਰੀਓ-ਡੀ-ਜੀਨੇਰੀਓ ਵਿੱਚ (d) ਏਥਨਜ਼ ਵਿੱਚ

111. Indian Institute of Advanced Studies is located at
(a) Shimla (b) Dharamshala
(c) Chandigarh (d) Solan
ਇੰਡੀਅਨ ਇੰਸਟੀਟਿਊਟ ਆਫ਼ ਐਡਵਾਂਸ ਸਟਡੀਸ ਕਿੱਥੇ ਸਥਿਤ ਹੈ
(a) ਸ਼ਿਮਲਾ ਵਿਖੇ (b) ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ ਵਿਖੇ
(c) ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ (d) ਸੋਲਨ ਵਿਖੇ

112. King Bindusara belonged to which Indian Dynasty ?
(a) Gupta (b) Maurya
(c) Magadha (d) Pandaya
ਰਾਜਾ ਬਿੰਦੂ ਸਾਰਾ ਕਿਸ ਭਾਰਤੀ ਘਰਾਣੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਸੀ ?
(a) ਗੁਪਤ (b) ਮੌਰਯਾ
(c) ਮਗਧ (d) ਪਾਂਡਯਾ

113. Which is the largest shipbuilding unit in India ?
(a) Cochin Shipyard (b) Hindustan Shipyard
(c) Goa Shipyard (d) Garden Reach Shipyard
ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਹਾਜ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਇਕਾਈ ਕਿਹੜੀ ਹੈ ।
(a) ਕੋਚੀਨ ਸ਼ਿਪਯਾਰਡ (b) ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਸ਼ਿਪਯਾਰਡ
(c) ਗੋਆ ਸ਼ਿਪਯਾਰਡ (d) ਗਾਰਡਨ ਰੀਚ ਸ਼ਿਪਯਾਰਡ

114. Which is the first talkie film in India ?
(a) Alam Ara (b) Sant Tukaram
(c) Raja Harishchandra (d) Pundalik
ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਟਾਕੀ ਫਿਲਮ ਕਿਹੜੀ ਹੈ ?
(a) ਆਲਮ ਆਰਾ (b) ਸੰਤ ਤੁਕਾਰਾਮ
(c) ਰਾਜਾ ਹਰੀਸ਼ਚੰਦਰ (d) ਪੁੰਡਾਲਿਕ

115. Narendra Modi is India's _________ Prime Minister.

(a) 14th (b) 16th

(c) 15th (d) 13th

ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਭਾਰਤ ਦਾ ___________ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਹੈ

(a) 14ਵਾਂ (b) 16ਵਾਂ

(c) 15ਵਾਂ (d) 13ਵਾਂ

116. 'National Constitution Day' is on

(a) 26th January (b) 2nd October

(c) 14th April (d) 26th November

ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਿਵਸ ਕਦੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ

(a) 26 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ (b) 2 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ

(c) 14 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ (d) 26 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ

117. Which of the following is not a Union Territory ?

(a) Lakshadweep (b) Puducherry

(c) Sikkim (d) Delhi

ਹੇਠਾਂ ਦਿਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋ ਕਿਹੜਾ ਇੱਕ ਕੇਂਦਰੀ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ?

(a) ਲਕਸ਼ਦੀਪ (b) ਪੁਡੁਚਰੀ

(c) ਸਿਕਿਮ (d) ਦਿੱਲੀ

118. Which city is famous for Brahma Temple ?

(a) Puri (b) Kashi

(c) Pushkar (d) Ujjain

ਕਿਹੜਾ ਸ਼ਹਿਰ ਬ੍ਰਹਮ ਮੰਦਿਰ ਲਈ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੈ ?

(a) ਪੁਰੀ (b) ਕਾਸ਼ੀ

(c) ਪੁਸ਼ਕਰ (d) ਉੱਜੈਨ

119. The longest wall in India expands over 38.5 km. It was built by __________.

(a) Rana Kumbha (b) Sher Shah Suri

(c) Rana Sangha (d) Tipu Sultan

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਲੰਬੀ ਦੀਵਾਰ ੩੮.੫ ਕਮ ਤੱਕ ਫੈਲੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ________ ਦੁਅਰਾ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ

(a) ਰਾਣਾ ਕੁੰਭਾ (b) ਸ਼ੇਰ ਸ਼ਾਹ ਸੂਰੀ

(c) ਰਾਣਾ ਸੰਘਾ (d) ਟੀਪੂ ਸੁਲਤਾਨ

120. The first train in India ran between ______.

(a) Mumbai and Pune (b) Kolkata and Siliguri

(c) Mumbai and Thane (d) Kolkata and Sealdah

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਰੇਲ ______ ਵਿਚਕਾਰ ਚੱਲੀ ਸੀ

(a) ਮੁੰਬਈ ਅਤੇ ਪੁਣੇ (b) ਕੋਲਕਤਾ ਅਤੇ ਸਿਲੀਗੁੜੀ

(c) ਮੁੰਬਈ ਅਤੇ ਥਾਣੇ (d) ਕੋਲਕਤਾ ਅਤੇ ਸੇਲਦਾਹ

MENTAL APTITUDE

121. If daftafoni means advisement

imodafta means misadvise

imolokhi means misconduct

which word could mean statement ?

(a) Kratafoni (b) Lokhidafta

(c) Kratadafta (d) Lokhimo

ਜੇਕਰ daftafoni ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ advisement

imodafta ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ misadvise

imolokhi ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ misconduct

ਕਿਹੜੇ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ statement ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ।

(a) Kratafoni (b) Lokhidafta

(c) Kratadafta (d) Lokhimo

122. The mean (average) of five numbers is 100. If one number, 80 is removed from the list, what will be the mean of remaining numbers ?

(a) 110 (b) 95

(c) 105 (d) 90

ਪੰਜ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਔਸਤ 100 ਹੈ । ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਅੰਕ, 80 ਨੂੰ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚੋ ਹਟਾ ਦਿਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾ ਬਾਕੀ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਔਸਤ ਕੀ ਹੋਵੇਗੀ

(a) 110 (b) 95

(c) 105 (d) 90

123. If in a tournament, every player plays with each other player and the total number of matches played is 36. How many players participated in the tournament ?

(a) 9 (b) 12

(c) 18 (d) 6

ਇਕ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਜੇਕਰ ਹਰ ਖਿਡਾਰੀ ਦੂਸਰੇ ਹਰੇਕ ਖਿਡਾਰੀ ਨਾਲ ਖੇਡਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਲ 36 ਮੈਚ ਖੇਡੇ ਗਏ ਹਨ । ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਕੁਲ ਕਿੰਨੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ

(a) 9 (b) 12

(c) 18 (d) 6

124. If a means minus(–), b means multiply(×), c means division(÷) and d means plus(+), what is the value of [90 d 10 a 30 c 10 b 20] ?

(a) 27 (b) 20

(c) 40 (d) 140

ਜੇਕਰ ੳ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਘਟਾਉ (–), ਬ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਗੁਣਾ (×), ਚ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਭਾਗ (÷) ਅਤੇ ਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਜਮ੍ਹਾ (+) [90 d 10 a 30 c 10 b 20] ਦਾ ਮੁੱਲ ਕੀ ਹੈ?

(a) 27 (b) 20

(c) 40 (d) 140

125. Six persons A, B, C, D, E, F are standing in a circle. B is standing between F and C, A is between E and D, F is to the left of D. Who is between A and F ?

(a) B (b) D

(c) C (d) E

ਛੇ ਬੰਦੇ A, B, C, D, E, ਅਤੇ F ਇੱਕ ਚੱਕਰ ਵਿੱਚ ਖੜੇ ਹਨ। B ਜੇਕਰ F ਅਤੇ C ਵਿਚਕਾਰ ਖੜਾ ਹੈ; A, E ਅਤੇ D ਵਿਚਕਾਰ ਹੈ; F, D ਦੇ ਖੱਬੇ ਹੈ । A ਅਤੇ F ਵਿਚਕਾਰ ਕੌਣ ਹੈ

(a) B (b) D

(c) C (d) E

126. If the side of a square is increased by 20%, its area will increase by

(a) 20% (b) 40%

(c) 80% (d) None of the above

ਜੇਕਰ ਵਰਗ ਦ ਇੱਕ ਭੁਜਾ ਨੂੰ 20% ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸਦਾ ਖੇਤਰਫਲ ਵਧ ਜਾਵੇਗਾ

(a) 20% (b) 40%

(c) 80% (d) ਉਪਰੋਕਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

127. If A = 5, B = 6, C = 7, D = 8 and so on, what do the following number stand for ?

17, 19, 20, 9, 8

(a) MUTED (b) NOTED

(c) MOPED (d) NUKED

ਜੇਕਰ A = 5, B = 6, C = 7, D = 8 ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰਾਂ ਅੱਗੇ ਹੈ ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਅੰਕ ਦਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ

17, 19, 20, 9, 8

(a) MUTED (b) NOTED

(c) MOPED (d) NUKED

128. $\frac{K}{T} : \frac{11}{20} :: \frac{J}{R} : \underline{?}$

(a) $\frac{10}{18}$ (b) $\frac{10}{19}$

(c) $\frac{11}{19}$ (d) $\frac{11}{18}$

ਪ੍ਰਸ਼ਨਚਿਨ੍ਹ ਦੇ ਸਥਾਨ ਤੇ ਕੀ ਆਵੇਗਾ

$\frac{K}{T} : \frac{11}{20} :: \frac{J}{R} : ?$

(a) $\frac{10}{18}$ (b) $\frac{10}{19}$

(c) $\frac{11}{19}$ (d) $\frac{11}{18}$

129. Find the wrong number in the following series.

52, 51, 48, 43, 34, 27, 16

(a) 27 (b) 43

(c) 34 (d) 48

ਹੇਠਾਂ ਲੜੀ ਵਿੱਚੋਂ ਗਲਤ ਅੰਕ ਲੱਭੋ 52, 51, 48, 43, 34, 27, 16

(a) 27 (b) 43

(c) 34 (d) 48

130. If the angles of a triangle a°, b° and 77° are in arithmetic progression, what is the value of b ?

(a) 60° (b) 67°

(c) 70° (d) 57°

ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਤਿਕੋਣ ਦੇ ਕੋਣ a°, b° ਅਤੇ 77° ਅੰਕ ਗਣਿਤ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਹਨ, b ਦਾ ਮੁੱਲ ਕੀ ਹੈ

(a) 60° (b) 67°

(c) 70° (d) 57°

131. LJH: KKI :: CIA: _?_

(a) CBC (b) BJB

(c) DBB (d) BBC

ਪ੍ਰਸ਼ਨਚਿਨ ਦੇ ਸਥਾਨ ਤੇ ਕੀ ਆਵੇਗਾ ?

LJH: KKI :: CIA: ?

(a) CBC (b) BJB

(c) DBB (d) BBC

132. Which of the following is different from others ?

(a) DCBA (b) LKJI

(c) MNOP (d) HGFE

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਹੋਰਨਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖ ਹੈ

(a) DCBA (b) LKJI

(c) MNOP (d) HGFE

133. If " CARPET" is coded as "TCEAPR", what will be the code for "NATIONAL" ?

(a) NLATNOLI (b) LNAANTOI

(c) LANOITAN (d) LNOINTAA

ਜੇਕਰ "CARPET" ਨੂੰ "TCEAPR" ਕੋਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ "NATIONAL" ਦਾ ਕੋਡ ਹੋਵੇਗਾ

(a) NLATNOLI (b) LNAANTOI

(c) LANOITAN (d) LNOINTAA

134. The time of Saurabh's watch is half past nine. If the hour hand points towards east, to which direction would the minute hand point ?

(a) East (b) North

(c) West (d) South

ਸੌਰਵ ਦੀ ਘੜੀ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸਾਢੇ ਨੌ ਹੈ । ਜੇਕਰ ਘੰਟਿਆਂ ਵਾਲੀ ਸੂਈ ਪੂਰਬ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਮਿੰਟਾਂ ਵਾਲੀ ਸੂਈ ਕਿਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰੇਗੀ ?

(a) ਪੂਰਬ (b) ਉੱਤਰ

(c) ਪੱਛਮ (d) ਦੱਖਣ

135. In a row of children Sohan is 9th from the left and Mohan is 13th from the right. When they exchange their positions, Sohan becomes 17th from the left. What is the new position of Mohan ?

(a) 21st (b) 18th

(c) 27th (d) 17th

ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਕਤਾਰ ਵਿੱਚ, ਸੋਹਨ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਨੌਂਵੇ ਨੰਬਰ ਤੇ ਹੈ ਅਤੇ ਮੋਹਨ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਤੇਰਵੇ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਦੋਵੇਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੀ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਸੋਹਨ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਸਤਾਰਵੇਂ ਨੰਬਰ ਦੇ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੋਹਨ ਦੀ ਨਵੀਂ ਸਥਿਤੀ ਕੀ ਹੈ ?

(a) 21 ਵੀਂ (b) 18 ਵੀਂ

(c) 27 ਵੀਂ (d) 17 ਵੀਂ

136. A car takes 6 hours to cover a journey at a speed 45 km/h. At what speed must it travel in order to complete the journey in 5 hours ?

(a) 54 km/h (b) 52 km/h

(c) 60 km/h (d) 50 km/h

ਇੱਕ ਕਾਰ 45 km/h ਦੀ ਗਤੀ ਤੇ ਇੱਕ ਸਫਰ ਤੈਅ ਕਰਨ ਲਈ 6 ਘੰਟੇ ਲੈਂਦੀ ਹੈ । ਇਸ ਸਫਰ ਨੂੰ 5 ਘੰਟਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿੰਨੀ ਗਤੀ 'ਤੇ ਚੱਲਣਾ ਪਵੇਗਾ

(a) 54 km/h (b) 52 km/h

(c) 60 km/h (d) 50 km/h

137. Which of the following indicates the best relation between Judges, Thieves and Criminals ?

(a)

(b)

(c)

(d)

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋ ਕਿਹੜਾ ਜੱਜਾਂ, ਚੋਰਾਂ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉਤਮ ਸੰਬੰਧ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ

(a)

(b)

(c)

(d)

138. Which of the alternatives replaces the question mark ?

Violet-Yellow, Blue-Red, Indigo _?_

(a) Green
(b) Yellow
(c) Orange
(d) White

ਕਿਹੜਾ ਵਿਕਲਪ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੰਨ੍ਹ ਦੀ ਸਥਾਨਪੂਰਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਬੈਂਗਣੀ - ਪੀਲਾ, ਨੀਲਾ - ਲਾਲ, ਇੰਡੀਗੋ - _?_

(a) ਹਰਾ
(b) ਪੀਲਾ
(c) ਕੇਸਰੀ
(d) ਸਫੇਦ

139. Which of the following is similar to "3, 7, 11" ?

(a) 2, 9, 21
(b) 4, 6, 14
(c) 2, 17, 23
(d) 4, 9, 16

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜਾ "3, 7, 11" ਦੇ ਸਮਰੂਪ ਹੈ

(a) 2, 9, 21
(b) 4, 6, 14
(c) 2, 17, 23
(d) 4, 9, 16

140. If "40" represents BAI, what number will represent APE ?

(a) 80 (b) 40

(c) 70 (d) 50

ਜੇਕਰ "40" BAI ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਹੜਾ ਅੰਕ APE ਨੂੰ ਦਰਸਾਵੇਗਾ?

(a) 80 (b) 40

(c) 70 (d) 50

141. Rohan slept at 6.45 pm and wakes up at 12:00 noon, how many hours did he sleep ?

(a) 5 hours 15 minutes (b) 6 hours 15 minutes

(c) 6 hours 45 minutes (d) 17 hours 15 minutes

ਰੋਹਨ 6:45 ਪਮ ਤੇ ਸੁੱਤਾ ਅਤੇ ਦੁਪਹਿਰ 12:00 ਵਜੇ ਉਠਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਕਿੰਨੇ ਘੰਟੇ ਸੁੱਤਾ ।

(a) 5 ਘੰਟੇ 15 ਮਿੰਟ (b) 6 ਘੰਟੇ 15 ਮਿੰਟ

(c) 6 ਘੰਟੇ 45 ਮਿੰਟ (d) 17 ਘੰਟੇ 15 ਮਿੰਟ

142. In a group, number of girls was more than the number of boys. If ₹ 15 are given to each boy and ₹ 30 to each girl and total of ₹ 465 is distributed, what is the total number of girls and boys in the group ?

(a) 15 (b) 18

(c) 16 (d) 19

ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ ਲੜਕੀਆਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਲੜਕਿਆਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ ਸੀ । ਜੇਕਰ ਹਰੇਕ ਲੜਕੇ ਨੂੰ 15 ਰੁਪਏ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਲੜਕੀ ਨੂੰ 30 ਰੁਪਏ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਕੁੱਲ 465 ਰੁਪਏ ਵੰਡੇ ਗਏ । ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ ਲੜਕੀਆਂ ਅਤੇ ਲੜਕਿਆਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਸੰਖਿਆ ਕਿੰਨੀ ਹੈ

(a) 15 (b) 18

(c) 16 (d) 19

143. If P + Q means P is the father of Q, P – Q means P is the brother of Q, P ÷ Q means P is the mother of Q and P × Q means P is the sister of Q. Which of the following does not show the relation "A is the aunt of B" ?

(a) A × C – D + B
(b) A × C ÷ D + B
(c) A × C – D ÷ B
(d) A × C ÷ D – B

ਜੇਕਰ P+Q ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ, P,Q ਦਾ ਪਿਤਾ ਹੈ, P-Q ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ P, Q ਦਾ ਭਰਾ ਹੈ, P ÷ Q ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ P, Q ਦੀ ਮਾਤਾ ਹੈ ਅਤੇ P × Q ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ P,Q ਦੀ ਭੈਣ ਹੈ । ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਇਹ ਸੰਬੰਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ "A, B ਦੀ ਆਂਟ ਹੈ"

(a) A × C – D + B
(b) A × C ÷ D + B
(c) A × C – D ÷ B
(d) A × C ÷ D – B

144. A is the father of C and D is son of B. E is the brother of A. If C is the sister of D, how is B related to E ?

(a) Brother-in-law
(b) Husband
(c) Sister-in-law
(d) Daughter

A, C ਦਾ ਪਿਤਾ ਹੈ ਅਤੇ D, B ਦਾ ਬੇਟਾ ਹੈ। E, A ਦਾ ਭਰਾ ਹੈ । ਜੇਕਰ C, D ਦੀ ਭੈਣ ਹੈ,ਤਾਂ B, E ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ ।

(a) ਬ੍ਰਦਰ ਇਨ ਲਾ
(b) ਪਤੀ
(c) ਸਿਸਟਰ ਇਨ ਲਾ
(d) ਪੁੱਤਰੀ

145. Which number comes next in the series 23, 29, 31, 37, 39, 45, _?_ :

(a) 46
(b) 49
(c) 47
(d) 53

ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਅਗਲਾ ਅੰਕ ਕਿਹੜਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ 23, 29, 31, 37, 39, 45, _?_

(a) 46
(b) 49
(c) 47
(d) 53

146. Which number replaces the Question mark(?) in the series 15, 22, 29, 36, _?_, 50, 57 :

(a) 43 (b) 40

(c) 42 (d) 44

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੰਨ ਦੇ ਸਥਾਨ ਤੇ ਕਿਹੜਾ ਅੰਕ ਆਉਂਦਾ ਹੈ 15, 22, 29, 36, _?_, 50, 57

(a) 43 (b) 40

(c) 42 (d) 44

147. What comes next in the series ?

BFI, IMP, PTW, _?_

(a) XBF (b) WAD

(c) XAE (d) WBE

ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਕੀ ਆਉਂਦਾ ਹੈ

BFI, IMP, PTW, ?

(a) XBF (b) WAD

(c) XAE (d) WBE

148. Which figure comes next in following question ?

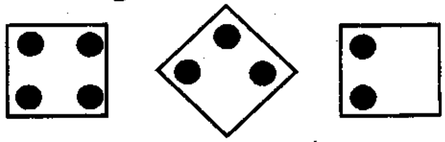

_?_

(a) 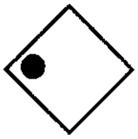

(b) 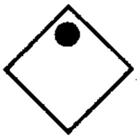

(c) 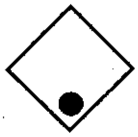

(d) 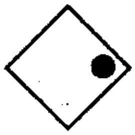

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੰਨ ਦੇ ਸਥਾਨ ਤੇ ਕਿਹੜਾ ਚਿੱਤਰ ਆਵੇਗਾ

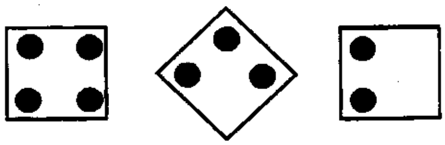

_?_

(a) 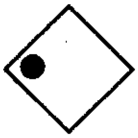

(b) 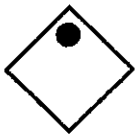

(c)

(d) 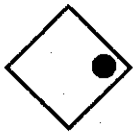

149. Which figure comes next in following question ?

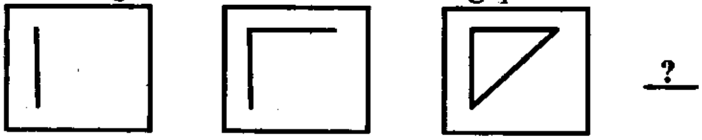

(a) 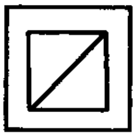

(b)

(c)

(d) 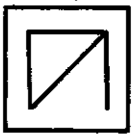

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੰਨ ਦੇ ਸਥਾਨ ਤੇ ਕਿਹੜਾ ਚਿੱਤਰ ਆਵੇਗਾ

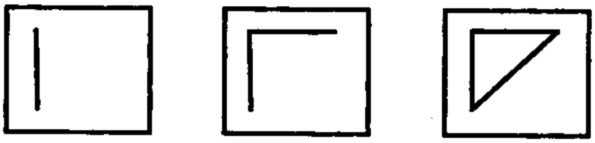

(a) 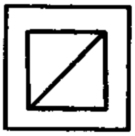

(b) 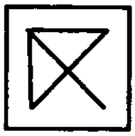

(c)

(d) 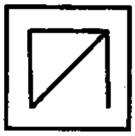

150. Here are some words translated from an artificial language.

grana milka means big tree
pini milka means little tree
milka hoon means tree house

Which of the following word could mean 'big house' ?

(a) grana hoon (b) milka grana
(c) pini hoon (d) pini grana

ਇਥੇ ਕੁਝ ਸ਼ਬਦਾ ਦਾ ਇੱਕ ਬਣਾਵਟੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਅਨੁਵਾਦਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

grana milka ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਵੱਡਾ ਦਰਖਤ
pini milka ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਛੋਟਾ ਦਰਖਤ
milka hoon ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਦਰਖਤ ਘਰ

ਹੇਠਾਂ ਦਿਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋ ਕਿਸਦਾ ਅਰਥ 'ਵੱਡਾ ਘਰ' ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ।

(a) grana hoon (b) milka grana
(c) pini hoon (d) pini grana

SPACE FOR ROUGH WORK

SPACE FOR ROUGH WORK